

1/2007

DK

UDLÆNDINGESERVICE

Rapport om fængselsforhold i Nigeria

Fact-finding mission til Lagos og Abuja, Nigeria

12. – 21. december 2006

København, marts 2007

Udlændingetjeneste

Ryesgade 53

2100 København Ø

Telefon: 35 36 66 00

Hjemmeside: www.nyidanmark.dk

E-mail: us@us.dk

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund for missionen	2
2. Indledning	3
3. Overbelægning	5
4. Tiltag for at nedbringe overbelægning	8
5. Adgang til advokatbistand	9
6. Muligheder for besøg og adgang til egne ressourcer	10
7 Uddannelsesmuligheder	11
8. Rehabilitering	12
9. Forplejning	13
10. Sundhed og sanitære forhold	14
11. Behandlingsmuligheder	15
12. Fysiske overgreb og dødsfald	17
13. Forhold i fængsler i henholdsvis i de nordlige stater og de sydlige stater	19
14. Fængselsreformer	20
15. Dobbeltstraf	23
Konsulterede kilder	26
Litteratur	27
Anvendte forkortelser	28
Bilag	29
Bilag 1: Table 1: Year the prisons were built, the state of prisons, infrastructural facilities, environment and the sanitary condition	30
Bilag 2: Kort over Nigeria	40

1. Baggrund for missionen

I oktober-november 2004 gennemførte Udlændingesservice, Dokumentations- og Projektkontoret og det britiske Home Office, Immigration and Nationality Directorate, Country Information and Policy Unit en fælles fact-finding mission til Nigeria. Missionen er afrapporteret i Danish Immigration Service, *Report on human rights issues in Nigeria – Joint British-Danish fact-finding mission to Abuja and Lagos, Nigeria, 19 October – 2 November 2004*, Copenhagen, January 2005. Denne rapport indeholder blandt andet oplysninger om fængselsforhold i Nigeria.

Imidlertid er der behov for opdaterede oplysninger om fængselsforholdene i Nigeria, idet der siden 2004 har været forlydender om initiativer til at forbedre forholdene i de nigerianske fængsler. Det har ikke været muligt via de kilder, som Dokumentations- og Projektkontoret anvender i sit daglige arbejde, at få tilstrækkeligt detaljerede oplysninger om omfanget af disse reformer og hvorvidt reformerne har medført en reel forbedring af forholdene for de indsatte i Nigerias fængsler. På denne baggrund blev det besluttet at gennemføre en fact-finding mission til Nigeria.

Forud for missionen blev Flygtningenævnet, Rigspolitiet, Udlændingefædelingen og Udenrigsministeriet anmodet om at fremkomme med eventuelle kommentarer og forslag til delegationens kommissorium. De indkomne forslag er blevet indarbejdet i delegationens kommissorium i det omfang, det har været relevant og praktisk muligt.

Medlemmerne af Referencegruppen om indhentelse af baggrundsoplysninger til asylsager er blevet orienteret om den planlagte mission til Nigeria og tilbudt at komme med eventuelle forslag til delegationens undersøgelser. De fremkomne forslag er ligeledes i videst muligt omfang søgt indarbejdet i delegationens kommissorium.

Det skal bemærkes, at delegationen til Nigeria også havde til opgave at indhente oplysninger om handel med kvinder fra Nigeria (trafficking). Oplysninger om disse forhold er afrapporteret i en særskilt rapport.

Delegationen til Nigeria bestod af specialkonsulent Jens Weise Olesen og fuldmægtig Jan Olsen, begge Dokumentations- og Projektkontoret i Udlændingesservice. Missionen blev gennemført i perioden fra den 12. til den 21. december 2006.

2. Indledning

Kilderne var generelt enige om, at den debat om fængselsreformer, der har stået på i flere år i Nigeria, endnu ikke har udmøntet sig i konkrete forbedringer af de indsatte faktiske forhold. En enkelt kilde vurderede endog, at fængselsforholdene er blevet forværret siden Udlændingesservices fact-finding mission, der fandt sted i efteråret 2004. En anden kilde oplyste, at en del af Nigerias stater har gennemført visse forbedringer af de eksisterende fængselsforhold, men at selve reformarbejdet endnu ikke har ført til konkrete forbedringer. Flere kilder udtrykte dog en vis optimisme med hensyn til, at de planlagte reformer snart vil kunne medvirke til at forbedre forholdene i landets fængsler.

Samtlige kilder, som delegationen konsulterede, oplyste, at overbelægning er det alvorligste problem for de indsatte i Nigerias fængsler. Overbelægning er således en hovedårsag til, at de eksisterende dårlige sundhedsforhold, sanitære forhold, forplejning og sikkerhedsforhold for de indsatte forstærkes.

Olawale Fapohunda, Managing Partner, Legal Resources Consortium, der er en Non-Governmental Organisation (NGO), og Secretary i The Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria samt medlem af The National Working Group on Prison Reforms and Decongestion, oplyste, at arbejdsgruppens rapport *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*¹ dokumenterer fængselsforholdene i Nigeria, herunder også overbelægningen i landets fængsler. Fapohunda udleverede kort før delegationens afrejse fra Nigeria et eksemplar af denne rapport samt et eksemplar af rapporten The Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria, *Proposals for Reform of the Administration of Justice in Nigeria*, November, 2006. Fapohunda forklarede, at oplysningerne om antallet af indsatte og overbelægning i rapporten *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion* fortsat er gældende. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med alle de øvrige konsulterede kilders udsagn om, at der ikke er sket nogen form for konkrete forbedringer for de indsatte i Nigerias fængsler siden 2004.

En del af de konsulterede kilder havde alene et indgående kendskab til fængselsforhold i de områder, hvor de har aflagt besøg eller på anden måde er aktive vedrørende fængselsforhold. NGO'en Prisoners Rehabilitation & Welfare Action (PRAWA) beskæftiger sig således alene med fængselsforholdene i Lagos.²

Mike Utsaha, Legal Officer, Pontifical Council for Justice & Peace, Catholic Ecclesiastical Province of Abuja, oplyste, at han regelmæssigt aflægger besøg i nigerianske fængsler beliggende i det centrale Nigeria. På det seneste har han aflagt besøg i Koton Karfe Prison og Idah Prison i Kogi State, Lafia Prison i Nasarawa State, Suleja Prison i Federal Capital Territory og Otukpo Prison i Benue State.

---

¹ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005.

² Tunde-Olowu og Obi oplyste, at der findes fem fængsler i Lagos henholdsvis Kirikiri Medium Security Prison, Kirikiri Maximum Security Prison, Kirikiri Female Prison, Ikoiy Prison og Badagry Prison.

Bernard Metraux, Field Delegate, International Committee of the Red Cross (ICRC), oplyste, at ICRC ikke har mandat til at inspicere fængsler i Nigeria, men han oplyste, at han uden problemer kan besøge og bevæge sig frit rundt i de fængsler, hvor ICRC sammen med Nigerian Red Cross (NRC) gennemfører projekter.

Fapohunda oplyste, at NGO'er og andre i dag har langt bedre adgang til at besøge fængsler end tidligere, hvilket har medført, at der i dag er større viden om forholdene i fængslerne. Desuden er fængselsadministrationen generelt mere åben end tidligere, og dette betyder i sig selv, at oplysninger om fængselsforholdene er let tilgængelige i Nigeria.

Agnes Tunde-Olowu, Director, og Felix Obi, Programme Officer (Rehabilitation Care & Support), PRAWA, oplyste, at det generelt er vanskeligt at indhente oplysninger om fængselsforhold i Nigeria. PRAWA foretager interviews af indsatte, men organisationen har ofte vanskeligt at samarbejde med fængselspersonalet.

Tunde-Olowu og Obi blev anmodet om at læse kapitlet om fængselsforhold i Danish Immigration Service, *Report on human rights issues in Nigeria, Joint British Danish fact-finding mission to Abuja and Lagos, 19 October to 2 November 2004*, Copenhagen, January 2005, og komme med kommentarer til oplysningerne om forholdene i nigerianske fængsler. De fandt begge, at oplysningerne i rapporten stadig er dækkende med undtagelse af oplysningerne fra Paschal C. Nzerem, Assistant Controller General of Prisons, Nigeria Prisons Service (NPS), som de begge fandt delvist ukorrekte (jf. nedenfor kapitel 3 vedrørende behandlingsmuligheder).³ Tunde-Olowu og Obi fandt i øvrigt, at fængselsforholdene ikke er forbedret siden 2004 men tværtimod, at forholdene er forværret siden 2004. Dette gælder alle aspekter vedrørende levevilkårene i fængslerne for eksempel overbelægning, forplejning, adgang til lægehjælp og medicinsk behandling med videre.

Tunde-Olowu og Obi tilføjede, at det er et alvorligt problem i retssystemet, at mange indsatte er varetægtsfængslet i perioder, der langt overstiger varigheden af den fængselsdom, som de eventuelt ville få ved en domstol, samt det forhold, at unge førstegangsforbrydere placeres sammen med forhærdede kriminelle, idet der dermed sker en forråelse af unge småkriminelle.

Efter Tunde-Olowus og Obis opfattelse kan man generelt ikke fæste lid til oplysninger fra NPS vedrørende levevilkårene i fængslerne. Utsaha tilføjede, at man ikke kan forvente, at Inspector General of Prisons, som er den øverste chef for NPS, og ansatte under denne vil udtale sig kritisk om fængselsforholdene i Nigeria og eksempelvis oplyse om antallet af dødsfald i fængslerne.

---

³ Danish Immigration Service, *Report on human rights issues in Nigeria – Joint British-Danish fact-finding mission to Abuja and Lagos, Nigeria, 19 October – 2 November 2004*, Copenhagen, January 2005, side 58-59.

3. Overbelægning

Som nævnt i indledningen til nærværende rapport pegede kilderne på, at overbelægning er et helt centralt problem i de nigerianske fængsler og ikke mindst for de indsatte i de berørte fængsler.

Imidlertid fremgår det af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion* fra februar 2005, at det langt fra er alle fængsler i Nigeria, der er ramt af overbelægning. Denne rapport oplyser, at der per august måned 2004 var i alt 34.354 indsatte i Nigerias 144 større fængsler, hvis samlede kapacitet var på 38.563 pladser. Rapporten forklarer, at problemet med overbelægning typisk findes i fængslerne i de større byer, hvorimod overbelægning ikke er nær så udbredt i fængslerne uden for de større byer.⁴

Allerede under Udlændingesservices mission i 2004 forklarede Nzerem (se ovenfor), at problemet med overbelægning forstærkes af det forhold, at personer, der bliver varetægtsfængslet, bliver anbragt i fængsler i det område, hvor de bliver arresteret, og de flyttes først til andre fængsler, når der er faldet dom i deres sag, hvilket kan tage meget lang tid. Dette medfører, at fængslerne i de større byer, hvor der typisk er høj kriminalitet, bliver særligt ramt af overbelægning. Fapohunda bekræftede denne fremstilling og tilføjede, at der uden for de større byer findes mange fængsler, der ligefrem er underbelagte.

Det fremgår af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, at i alt 17⁵ ud af de 144 større fængsler har en overbelægning på mere end 50 %. Af disse 17 er der i alt ni fængsler, der har en overbelægning på mere end 100 %. To af disse ni fængsler har en overbelægning på mere end 200 %. Det bemærkes, at i alt 94 af de 144 større fængsler har en underbelægning af varierende omfang (jf. bilag 1).⁶

Utsaha og Tunde-Olowu og Obi pointerede trods dette, at overbelægning er et helt centralt og fortsat uløst problem i de nigerianske fængsler. Kriminaliteten i Nigeria er stigende, og uanset om der bygges nye fængsler og kapaciteten i fængslerne dermed bliver større, vil et stigende antal kriminelle blive arresteret i landet, hvilket sætter fængselsystemet under yderligere pres. Uchenna Emelonye, Country Director for NGO'en Constitutional Rights Project (CRP), bekræftede, at overbelægningen i fængslerne skyldes et voksende befolkningstal i Nigeria og en stigende grad af kriminalitet i landet.

Tunde-Olowu og Obi tilføjede, at en langsommelig sagsbehandling i retssystemet desuden medvirker til, at overbelægning fortsætter med at være alvorligt problem i fængselsvæsenet. Dette betyder, at mange varetægtsfængslede opholder sig i meget lang tid – ofte i flere år – i fængslerne

⁴ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 22-23. Det skal bemærkes, at der i denne rapport er modstridende tal. For eksempel fremgår det af rapportens side 38, at det samlede antal indsatte per august 2004 var 32.651 og ikke de ovenfor nævnte 34.354.

⁵ Rapporten oplyser på side 26 vedrørende New Daura Prison i Katsina, at dette fængsel har en kapacitet på 320 og 54 indsatte. På side 53 oplyses det, at der i fængslet er en overbelægning på 266 personer, hvilket svarer til 83 %. Oplysningerne vedrørende New Daura Prison er på grund af denne uklarhed ikke inddraget i oversigten ovenfor.

⁶ *Table 1: Year the prisons were built, the state of prisons, infrastructural facilities, environment and the sanitary condition in Federal Republic of Nigeria, Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 24-33.

inden de modtager en dom. Der er endog varetægtsfængslede, der opholder sig længere tid i fængslet end den fængselsstraf, de eventuelt måtte få for deres forbrydelse.

Tunde-Olowu og Obi oplyste, at 87 % af de indsatte i Nigerias fængsler afventer, at der falder dom i deres sag, og at flere har opholdt sig i fængslerne i helt op til 15 år uden dom. Det bemærkes, at andelen af indsatte, der afventer dom, ifølge *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion* er noget mindre end de af PRAWA oplyste 87 %, idet denne rapport opgør andelen til 64 %. Rapporten oplyser, at i alt 20.888 i august 2004 afventede, at der skulle falde dom i deres sag. Ud af disse havde 3.007 siddet fængslet i mellem fem og 15 år uden dom. Endelig oplyser rapporten, at varetægtsfængslede generelt holdes adskilt fra dømte indsatte, men at forholdene for de to grupper i øvrigt er ens.⁷

Metraux tilføjede, at der er eksempler på, at varetægtsfængslede har siddet fængslet i mere end 10 år for selv mindre alvorlige forbrydelser. Metraux oplyste, at der er cirka 44.000 indsatte i fængslerne i Nigeria. Cirka 60 % af disse afventer, at der falder dom i deres sag, og de sidder normalt fængslet i de enkelte staters Central Prisons, det vil sige i staternes hovedstæder. Dette betyder ifølge Metraux, at overbelægningen i disse fængsler kan være særlig stor.

Tunde-Olowu og Obi understregede, at fængslerne fortsat er overbelagt, og særligt i Ikoiy Prison i Lagos er overbelægningen høj. Obi tilføjede, at enkelte ansatte i fængslerne gør en indsats for at forbedre forholdene med hensyn til overbelægning. Således sender lederen af Ikoiy Prison jævnligt lister over de varetægtsfængslede til Magistrate Court for at henlede domstolens opmærksomhed på problemet.

Fapohunda oplyste, at varetægtsfængslede generelt har langt dårlige forhold end de øvrige indsatte, og at de stort set ingen rettigheder har.

Emelonye forklarede, at de nigerianske fængsler generelt er meget nedslidte, og de er aldrig blevet renoveret eller udbygget. Det nyeste fængsel er 30 år gammelt. Muhammad-Sani Usman, Girls' Education Project Adviser, Federal Ministry of Education, pegede dog på, at der findes nyere fængsler i Nigeria.⁸

Ifølge *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion* er 26 ud af de 144 større fængsler bygget efter 1977 og således mindre end 30 år gamle. En del af disse fængsler savner dog renovering, idet der ikke er sket løbende vedligeholdelse af nogen betydning. Rapporten oplyser endvidere, at to tredjedele af fængslerne er opført i årene fra 1816 til 1950. Endelig oplyser rapporten, at syv ud af de besøgte 144 fængsler er opført inden for de sidste 10 år (jf. bilag 1). Fapohunda pegede dog på, at en del af Nigerias stater har gennemført en istandsættelse af fængslerne og celler mange steder.

Ifølge *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion* er 40 % af de varetægtsfængslede i de 144 besøgte fængsler fængslet alene på grundlag af *holding charge*.

---

⁷ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 6 og 50.

⁸ Muhammad-Sani Usman er tidligere Chief Administration Officer (Research) i National Human Rights Commission og deltog i National Working Group on Prison Reforms and Decongestion's undersøgelse af forholdene i 144 fængsler i Nigeria i august 2004.

Holding charge opstår, når en mistænkt fremstilles for en domstol, som imidlertid ikke har jurisdiktion til at prøve sagen og derfor beordrer den mistænkte til fortsat varetægtsfængsling, indtil der er fundet en domstol, der har jurisdiktion til at tage sig af sagen. Imidlertid er *holding charge* et begreb, der ikke findes grundlag for hverken i Nigerias forfatning eller i den nigerianske straffelov. Rapporten peger på, at brugen af *holding charge* i alvorlig grad har forværret problemerne med overbelægning. I alt er 8.350 personer fængslet på grundlag af *holding charge* . Rapporten fastslår, at *holding charge* er et brud på den nigerianske forfatnings sektion 34, 35 og 36 og anbefaler, at *holding charge* derfor helt afskaffes. En af arbejdsgruppens mange anbefalinger er således, at alle indsatte, der er varetægtsfængslet på grundlag af *holding charge* og som ikke er mistænkt for drab og/eller røveri, straks løslades (jf. nedenfor kapitel 14 vedrørende fængselsreformer).⁹

---

⁹ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, s. 7 og 83-86.

4. Tiltag for at nedbringe overbelægning

Utsaha forklarede, at hver af Nigerias 36 stater har en såkaldt *State Chief Judge*, som er den øverste ansvarlige for hver stats retsvæsen. *State Chief Judge* er bemyndiget til at aflægge besøg i sin stats fængsler. Imidlertid finder disse besøg ofte kun sted en enkelt gang årligt. Hensigten med besøgene er at identificere og eventuelt løslade varetægtsfængslede, der har siddet fængslet i længere tid end den fængselsstraf, som de eventuelt måtte få ved en domstol. Desuden er det hensigten, at identificere og eventuelt løslade indsatte, som er alvorligt syge, eller indsatte, hvis sag er forsvundet. Utsaha havde netop erfaret, at i alt ni indsatte af disse grunde for nylig var blevet løsladt fra Otukpo Prison i Benue State. Imidlertid er det et problem, at *State Chief Judge* er helt afhængig af fængslernes egne oplysninger, det vil sige, at han alene får forelagt de sager, som fængselspersonalet fremlægger. Dette åbner mulighed for, at *State Chief Judge* ikke bliver gjort bekendt med alle sager, da han ikke har mulighed for at skaffe sig uafhængige oplysninger.

Usman oplyste, at *State Chief Judge* jævnligt løslader indsatte blandt andet med henblik på at lette overbelægningen. Således løslod *State Chief Judge* i *Federal Capital Territory* for nylig 30 indsatte. Usman tilføjede, at nogle NGO'er betaler mindre bødestrafte, som den indsatte ikke selv kan betale, hvorfor den pågældende sidder i fængsel. Dette medvirker også til at lette overbelægningen. Ifølge *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion* sidder næsten en tredjedel af de indsatte, der har fået en dom, i fængsel, fordi de ikke kan betale deres bødestraf, ligesom næsten en femtedel af de varetægtsfængslede er fængslet, fordi de ikke kan betale deres kaution. Begge forhold har direkte betydning for overbelægningen i fængslerne.¹⁰

Tunde-Olowu og Obi forklarede, at PRAWA, der som nævnt alene beskæftiger sig med forholdene i Lagos' fængsler, har gennemgået en del sager vedrørende varetægtsfængslede, og det lykkedes i april-maj 2005 at få løsladt 100 personer fra Ikoiy Prison i Lagos. Disse 100 indsatte havde siddet fængslet i mellem to og 10 år, uden der var faldet dom i deres sag.

---

¹⁰ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 6 og 60 ff.

5. Adgang til advokatbistand

Utsaha oplyste, at hans fængselsbesøg uden undtagelse har vist, at fængselsforholdene for de indsatte på ingen måde er forbedret gennem de senere år. Mange af de indsatte i fængslerne har for eksempel aldrig haft adgang til advokatbistand, og der findes indsatte, som sandsynligvis ville blive løsladt, såfremt de havde adgang til en sådan bistand.

Det fremgår af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, at kun en fjerdedel af de varetægtsfængslede i Nigerias fængsler modtager en form for juridisk bistand fra NGO'er eller andre, der tilbyder gratis juridisk bistand. Rapporten nævner, at National Human Rights Commission, Nigeria Bar Association og Legal Aid Council i et vist omfang tilbyder juridisk bistand, men at disse institutioners tilbud er af begrænset omfang på grund af manglende ressourcer. Den samme rapport oplyser, at de fleste indsatte ikke har midler til selv at betale for eksempelvis en praktiserende advokat, og endvidere at 80 % af de indsatte, som har appelleret deres dom, ikke har nogen form for juridisk bistand.¹¹

Fapohunda oplyste, at kun 20 % af de cirka 25.000 varetægtsfængslede ved årsskiftet 2005/2006 havde en form for juridisk repræsentation. Imidlertid har regeringen siden januar 2006 afsat en milliard Naira¹² til at sikre advokatbistand til de indsatte, som fortsat afventer at få deres sag for en domstol. Utsaha bekræftede dette, men tilføjede, at det som regel er advokater med gode forbindelser til regeringen, som får tildelt disse opgaver, og mange gange er advokaterne bosiddende langt fra de fængsler, hvor deres klienter befinder sig. Derfor er der en del advokater, der blot hæver deres advokatsalær hos staten uden nogensinde at have konsulteret med deres klienter eller have foretaget et reelt stykke arbejde for disse.

---

¹¹ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 6, 11 og 44.

¹² 1 US\$ = 125 Naira per december 2006. En milliard Naira svarer således til otte millioner US\$ eller godt 46 millioner danske kroner.

6. Muligheder for besøg og adgang til egne ressourcer

Tunde-Olowu og Obi understregede, at enhver indsat, der er i besiddelse af penge, har mulighed for at forbedre sin situation i et fængsel. Alle indsatte kan oprette en konto hos *Records Department*, som findes i alle fængsler i Nigeria, og den indsatte kan frit hæve penge fra denne konto. Tunde-Olowu og Obi forklarede, at dette system fungerer i praksis, og de indsatte, der har adgang til økonomiske midler, står i en langt bedre situation end de indsatte, der ingen midler har.

Emelonye afviste, at indsatte kan indsætte penge på en konto i fængslet, hæve beløb på denne og dermed sikre sig bedre forhold, end de ellers vil få. Emelonye forklarede, at indsatte i princippet ikke kan modtage fødevarer og andre fornødenheder af slægtninge eller andre udenfor fængslet, men i realiteten vil privilegerede indsatte, der har familie eller venner udenfor fængslet, kunne modtage sådanne goder. Indsatte, der har adgang til penge, kan forvente at få et ophold i fængslet, der er radikalt bedre end det, de indsatte uden penge har. Visse indsatte med adgang til penge vil endog være i stand til at løskøbe sig. Utsaha bekræftede, at indsatte med adgang til penge eller indsatte, som har en familie, der har indflydelse, vil have bedre forhold i fængslerne end andre indsatte.

Fapohunda og Usman oplyste, at mindre end 5 % af alle indsatte modtager støtte fra deres familie, slægtninge eller venner under fængselsopholdet. Fapohunda tilføjede, at når en person bliver indsat i et fængsel, vil familien og venner normalt helst glemme alt om denne person og ikke forbindes med fængslet i det hele taget. Dette sætter naturligvis de indsatte, der er helt overladt til sig selv, i en ringere situation end de indsatte, der jævnligt modtager besøg af familie og venner.

Emelonye bekræftede Fapohundas og Usmans oplysninger om, at kun omkring 5 % af alle indsatte modtager besøg udefra. Han tilføjede, at det alene er højt profilerede indsatte, der får besøg i fængslet. Alle andre indsatte får næsten uden undtagelse aldrig besøg af nogen under deres fængselsophold, og de lever udelukkende på fængselssystemets nåde.

7 Uddannelsesmuligheder

Tunde-Olowu og Obi oplyste, at de indsatte i de fleste af Lagos' fængsler har mulighed for at uddanne sig under fængselsopholdet. Siden årsskiftet 2004/05 har disse fængsler haft lærere til rådighed, og de indsatte har haft mulighed for at lade sig eksaminere. Oprindeligt var dette uddannelsesprogram alene reserveret for allerede dømte indsatte, men PRAWA har været med til at sikre, at programmet nu også omfatter varetægtsfængslede. Tunde-Olowu og Obi forklarede, at uddannelsen i fængslerne kan give adgang til universiteter i Nigeria.

Der fremgår af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, at der i de 144 besøgte fængsler enten ikke finder nogen form for uddannelse eller oplæring i håndværk sted af indsatte eller denne er helt utilstrækkelig, idet der ikke findes undervisere eller materialer til brug for oplæring i håndværk. Rapporten beklager, at dette er tilfældet, og understreger, at sådanne tilbud er vigtige, idet de vil hjælpe de indsatte med at blive reintegreret i samfundet og give dem en levevej efter deres løsladelse.¹³

---

¹³[8] Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 35-36.

8. Rehabilitering

Tunde-Olowu og Obi forklarede, at der i 2005 blev iværksat et projekt i Lagos kaldet *Half Way Home*. Dette projekt går ud på, at indsatte, der har et år eller mindre tilbage af deres fængselsstraf, kan overføres til et udslusningshjem kaldet *Minimum Security Home*. Dette hjem er ikke et egentligt fængsel men et hus, hvor den indsatte skal opholde sig om natten, men hvor vedkommende i øvrigt kan bevæge sig frit rundt i lokalområdet med henblik på reintegration i sit hjemområde. *Half Way Home* finder sted i et nært samarbejde med lokale NGO'er og myndigheder, som overvåger den indsatte. *Half Way Home* projektet blev betegnet som en succes, og der er ikke kommet negative reaktioner fra lokalområdet som følge af projektet. Det blev tilføjet, at de "løsladte" fanger i *Half Way Home* projektet har lettere ved at lade sig reintegrere i samfundet.

Utsaha oplyste, at Kirikiri Maximum Security Prison i Lagos generelt er mere moderne end Nigerias øvrige fængsler, idet dette fængsel blandt andet har faciliteter til rehabilitering af indsatte.

Tunde-Olowu og Obi kunne ikke medgive, at forholdene for de indsatte i Kirikiri Maximum Security Prison på nogen måde er bedre end i landets øvrige fængsler.

Emelonye fandt, at der generelt ikke finder nogen form for rehabilitering sted af indsatte i Nigeria, og at de ødelægges som mennesker under deres fængselsophold.

Fapohunda tilføjede, at varetægtsfængslede ikke har adgang til nogen form for rehabiliteringsprogrammer, ligesom de heller ikke kan udføre arbejde, mens de sidder i varetægtsfængslet.

9. Forplejning

Utsaha oplyste, at maden i fængslerne er af meget dårlig kvalitet og i mange tilfælde utilstrækkelig. Mange indsatte er således direkte fejlernærede, men det var Utsahas erfaring, at fængselspersonalet i mange tilfælde virkelig ønsker, at de kunne give de indsatte en bedre forplejning, end tilfældet er.

Emelonye bekræftede, at kosten i fængslerne er meget dårlig. Fængslernes fødevareforsyning sikres i princippet via fængslernes kontrakter med lokale fødevareleverandører. I realiteten er disse forsyninger dog ikke sikret, idet der ofte er problemer med kontrakterne og leverandører, der ikke lever op til deres aftaler. Dette betyder, at der kan opstå perioder, hvor der ikke leveres tilstrækkeligt med fødevarer til et fængsel. De indsatte må i disse situationer sulte eller affinde sig med en kost, der er uegnet som menneskeføde. Emelonye tilføjede, at han ved selvsyn har konstateret, at stort alle de indsatte, som han selv har mødt, ser syge ud, og at enhver ansvarlig læge ville diagnosticere dem som syge og vurdere, at de har behov for lægehjælp. Dette sker dog næsten aldrig, medmindre der er tale om en indsat, der er døden nær.

Det fremgår af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, at der dagligt er afsat 150 Naira¹⁴ til hver indsattes forplejning, hvilket ifølge rapporten ikke er tilstrækkeligt til at give de indsatte en ernæringsmæssig forsvarlig forplejning. De fleste fængsler mangler desuden køkkenredskaber og mulighed for at opbevare fødevarerne på en sådan måde, at disse ikke fordærves.¹⁵

---

¹⁴ 1 US\$ = 125 Naira per december 2006. 125 Naira svarer til lidt under syv danske kroner.

¹⁵ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 6 og 39-40.

10. Sundhed og sanitære forhold

Fapohunda oplyste, at der som led i de gradvise forbedringer af de eksisterende fængselsforhold mange steder er sket en vis renovering af fængslerne og fængselscellerne, ligesom der er anskaffet madrasser til flere indsatte.

Det fremgår af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, at der i stort set alle fængsler ikke findes tilstrækkeligt mange senge og madrasser til de indsatte. I de fleste fængsler i den sydlige del af landet sover de indsatte på måtter eller pap, der placeres direkte på gulvet. Rapporten fremhæver, at især varetægtsfængslede mangler senge og madrasser på grund af overbelægning i cellerne.¹⁶

Den samme rapport oplyser, at de sanitære forhold i særligt de ældste fængsler, det vil sige de, der blev bygget for mere end 50 år siden og som udgør 61 % af alle fængsler i landet, er forfærdende. Dette skyldes, at der ikke er foretaget reparationer eller forbedringer af bygningerne siden opførelsen, og at bygningerne derfor er nedbrudte og direkte faldefærdige.¹⁷ Rapporten oplyser desuden, at størstedelen af fængslerne ikke er konstrueret med toiletter og at man i stedet gør brug af spande og huller i jorden. Desuden oplyser rapporten, at de sanitære installationer, hvor de måtte findes, er brudt sammen, fyldt op eller umulige at renholde på grund af mangel på vand.¹⁸ Rapporten advarer mod, at flere fængslers sanitære forhold udgør en direkte risiko for udbrud af sygdomsepidemier blandt de indsatte og fængselspersonalet.¹⁹

Det fremgår endvidere af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, at vandforsyningen generelt er utilstrækkelig og til tider sundhedsskadelig, ligesom rapporten noterer, at alle de indsatte beklagede sig over manglen på sæbe, barberredskaber og andre basale toiletartikler.²⁰

Sammen med NRC har ICRC taget initiativ til et mindre program ved navn *Prison Sanitation Program*. Programmet har blandt andet i 2006 distribueret sæbe, tæpper, sprøjtemiddel mod malariamyg, vandbeholdere og lignende til 36 fængsler i 12 stater. Endvidere har projektet fra 2004 givet midler til forbedring af vandforsyningen i flere fængsler herunder til et vandreservoir i Kano Central Prison. Metraux betegnede dog programmet som ”a drop in sea”.

¹⁶Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 6 og 38.

¹⁷ Ibid, side 33.

¹⁸ Ibid, side 6 og 23-24.

¹⁹ Ibid, side 7.

²⁰ Ibid, side 23-24.

11. Behandlingsmuligheder

Det fremgår af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, at kun ganske få fængsler har hospitaler eller sundhedsklinikker, og størstedelen af fængslerne gør brug af midlertidige løsninger. Nogle fængsler har ingen mulighed for at tilbyde de indsatte sygdomsbehandling, fordi der ikke findes sundhedsklinikker eller andre behandlingstilbud. De fængsler, der har et infirmeri, savner de nødvendige medicinske faciliteter til at dække behovet. Størstedelen af de fængsler, der har hospitaler eller sundhedsklinikker, har ikke adgang til de relevante typer medicin, ligesom der generelt er mangel på sundhedsfagligt uddannet personale. Samlet set betyder dette, at mange indsatte ikke modtager behandling for de sygdomme, som rammer dem.²¹

Fapohunda fandt imidlertid, at der som led i de gradvise forbedringer af de eksisterende fængselsforhold nu generelt er bedre muligheder for såvel medicinske behandlingsmuligheder som lægehjælp, end det tidligere har været tilfældet.

Emelonye oplyste, at de indsatte principielt har ret til medicinsk behandling og lægehjælp, men virkeligheden er meget anderledes. En indsat må i praksis være døden nær, førend vedkommende overføres til et hospital. Fængselspersonalet ønsker som regel ikke, at indsatte i deres fængsel dør af sygdomme, men personalet vil dog gå langt, førend det tillader, at en indsat indlægges på et hospital. I de tilfælde, hvor indsatte indlægges på et hospital, er det som regel for at undgå, at de indsatte dør, mens de er i personalets varetægt.

Utsaha oplyste, at medicinske behandlingsmuligheder, lægehjælp og psykiatrisk hjælp stort set er fraværende i fængslerne. Almindelig anvendt medicin findes næsten ikke. I de fængsler, som Utsaha besøger, er det alene Lafia Prison og Suleja Prison, der har behandlingstilbud. I Lafia Prison findes der således en læge og i Suleja Prison er der en sygeplejerske. Utsaha gjorde opmærksom på, at det er helt udelukket, at en indsat vil kunne modtage forsvarlig behandling for eksempelvis diabetes eller andre livstruende sygdomme, der kræver kontinuerlig behandling. I de tilfælde, hvor en indsat har behov for akut behandling på et hospital, kan denne overføres midlertidigt til et offentligt hospital. Imidlertid skal patienten selv betale for behandlingen, og kan denne ikke, det vil han eller hun ikke modtage nogen behandling, uanset at der er tale om et offentligt hospital.

Emelonye afviste, at der findes fængsler, der har en læge ansat blandt sit personale. I bedste tilfælde vil der være en sygeplejerske tilknyttet et fængsel. Emelonye tilføjede, at det alene er Kuje Prison, der har ansat en sygeplejerske blandt sit personale. Dette fængsel er et såkaldt højtprofileret fængsel, men til trods for dette er der end ikke ansat eller tilknyttet en læge til fængslet.

Ifølge Usman har indsatte i realiteten ikke adgang til sygdomsbehandling selv i tilfælde af alvorlige sygdomme. Dette skyldes, at de fleste fængsler ikke har egne sundhedsklinikker, ligesom der er en alvorlig mangel på befordringsmidler, hvilket betyder, at syge indsatte ikke kan blive kørt på hospitalet, uanset om fængslets personale ønsker dette. Usman mente, at Kirikiri Maximum Security Prison i Lagos muligvis har ansat en læge eller sygeplejerske.

²¹ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 36.

Obi pegede blandt andet på, at Nzerems oplysning til Udlændingesservices tidligere Nigeria-rapport om, at visse fængsler og herunder et i Lagos har egentlige hospitaler, er forkert.²² Der findes ingen fængsler i Lagos, som indeholder egentlige hospitaler. Rettelig har fængslerne infirmerier eller klinikker. Disse har imidlertid ringe mulighed for at behandle sygdomme, idet de ikke har adgang til den korrekte medicin. Almindelig smertestillende medicin, paracetamol, anvendes som behandling af de fleste sygdomme, idet de øvrige medikamenter bliver stjålet af de ansatte i fængslerne, inden medicinen kan komme de indsatte til gavn. I nogle tilfælde kan indsatte modtage lægebehandling ved Nigerias offentlige sygehuse.

Det fremgår af *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, at syge indsatte, der ikke kan få behandling i fængslerne har vanskeligt ved at blive overført til de normale hospitaler i Nigeria, fordi der ikke findes befordringsmuligheder. Eksempelvis findes der kun et køretøj, en såkaldt *Green Maria*, i Imo State, og den skal desuden anvendes til at køre varetægtsfængslede til retsmøder i hele staten.²³

Den samme rapport oplyser endvidere, at 2 % af de indsatte lider af livstruende eller kroniske sygdomme som HIV/AIDS, kræft, diabetes, tuberkulose, forhøjet blodtryk, astma og mavesår. Ifølge rapporten er behandlingsmulighederne i fængslerne for sådanne sygdomme helt utilstrækkelige.²⁴

Tunde-Olowu og Obi oplyste, at en person, der havde siddet varetægtsfængslet i 10 år i Ikoiy Prison i Lagos, døde af malaria i 2005, idet han ikke havde modtaget den nødvendige lægehjælp i fængslet. Dødsfaldet og utilfredshed med forholdene førte til et åbent oprør i fængslet samme år.

---

²² Danish Immigration Service, *Report on human rights issues in Nigeria – Joint British-Danish fact-finding mission to Abuja and Lagos, Nigeria, 19 October – 2 November 2004*, Copenhagen, January 2005, side 59.

²³ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 36.

²⁴ Ibid, side 7 og 97.

12. Fysiske overgreb og dødsfald

Fapohunda oplyste, at der ikke finder bevidst mishandling sted af indsatte i fængslerne. I de tilfælde, hvor en indsat har overtrådt fængselsreglerne, kan en form for fysisk afstraffelse finde sted. Imidlertid ville Fapohunda betegne det som mishandling, når indsatte er udsat for overbelægning og ringe eller ingen adgang til medicinsk behandling eller lægehjælp samt en miserabel forplejning. Fapohunda understregede, at voldelige overgreb i form af pisk, slag, spark eller lignende mod indsatte, der ikke har forbrudt sig mod fængselsreglerne, ikke finder sted i fængslerne. De fængselsoprør, der har fundet sted gennem den seneste tid, er alle udtryk for protester mod dårlig forplejning, langvarig fængsling uden dom, overbelægning og andre forhold såsom ringe eller ingen mulighed for lægehjælp og medicinsk behandling.

Tunde-Olowu og Obi forklarede, at pisk er en lovlig form for afstraffelse af indsatte, der har forbrudt sig mod reglerne. I princippet skal en læge forud for straffens fuldbyrdelse godkende, at den indsatte fysisk kan tåle straffen. I realiteten benyttes pisk dog som straf uden forudgående godkendelse af læger. Obi var bekendt med, at andre former for fysisk afstraffelse eksempelvis i form af slag og spark af indsatte, der på den ene eller anden måde har overtrådt fængselsreglerne, er almindeligt forekommende i fængslerne. Obi karakteriserede sådanne straffe som mishandling af de indsatte. Usman bekræftede, at indsatte, der har overtrådt fængselsreglerne eksempelvis ved at forsøge at flygte fra et fængsel, kan risikere at blive udsat for mishandling i form af slag og spark samt pisk. Endvidere anbringes sådanne personer i såkaldte C-celler eller *back cells*, det vil sige i isolation, hvor de er lagt i lænker.

Metraux oplyste, at han ikke selv har været vidne til mishandling af indsatte i de fængsler, som han har besøgt. Han kunne dog ikke udelukke, at dette finder sted. Metraux understregede, at han ikke har besøgt det statslige sikkerhedspoliti, State Security Service (SSS), fængsler og derfor ikke er bekendt med, hvordan forholdene er der.

Emelonye forklarede, at der forekommer tortur i form af en række hårdhændede fysiske overgreb i detentionerne, men at tortur stort set ikke forekommer i de almindelige fængsler. De mest almindelige menneskerettighedskrænkelser i de nigerianske fængsler har form af overbelægning, forsømmelser og fejlernæring som følge af dårlig og utilstrækkelig kost. Dette er til gengæld helt almindeligt, mens det er sjældent, at der finder fysiske overgreb sted.

Utsaha oplyste, at tortur ikke er et generelt forekommende fænomen i de nigerianske fængsler, men fysiske overgreb i form af pisk, slag og spark med mere finder sted i begrænset omfang. Utsaha har selv under sine besøg i fængsler set fængselspersonale med pisk i hånden. Han tilføjede, at nyindsatte fange ofte skal gennemgå et såkaldt renselsesritual, hvor de bliver udsat for en række overgreb blandt andet i form af tæsk fra deres medindsatte. Dette betyder, at nyindsatte ofte lever et meget hårdt liv de første måneder i fængslet.

Tunde-Olowu og Obi forklarede, at ingen kan sige noget om antallet af dødsfald i fængslerne, der kan tilskrives de dårlige forhold i fængslerne, idet myndighederne ikke fører nogen form for optegnelser over dette. Heller ikke Utsaha kunne oplyse nærmere om antallet af indsatte, der årligt dør som følge af fængselsforholdene i Nigeria, men bekræftede, at et ukendt antal indsatte årligt dør som følge af de dårlige forhold.

Emelonye forklarede, at de fleste dødsfald i nigerianske fængsler finder sted i detentioner og ikke i de almindelige fængsler.

Fapohunda oplyste, at dødsfald som følge af dårlige forhold i fængslerne forekommer langt sjældnere end tidligere. Han understregede dog, at fængslerne fortsat langt fra lever op til internationale minimum standarder. Fapohunda bekræftede, at der ikke findes nogen officiel statistik over dødsfald i fængslerne, men han vurderede, at mindre end 50 indsatte årligt dør som følge af sygdomme og epidemier, som kan tilskrives overbelægning og elendige sundhedsforhold i øvrigt.

Vedrørende oplysninger om, at afdøde indsatte ofte begraves lige i nærheden af det fængsel, de var indsat i, uden at deres pårørende bliver orienteret om dødsfaldet eller får mulighed for at få den pårørende begravet på normal vis i sin hjemegn, kunne Fapohunda bekræfte, at den afdøde indsattes krop tilhører staten, og den kan derfor ikke udleveres til eventuelle pårørende. Denne regel eller lov stammer i øvrigt fra den britiske kolonitid. Derfor begraves afdøde indsatte fortsat i nærheden af fængslet. Fapohunda afviste derimod, at de pårørende i dag ikke bliver orienteret om dødsfaldet.

13. Forhold i fængsler i henholdsvis i de nordlige stater og de sydlige stater

Fapohunda forklarede, at fængselsforholdene i de muslimske stater i det nordlige Nigeria, for eksempel i Kano, er chokerende dårlige. Forholdene der er således langt værre, end det er tilfældet i landets øvrige stater. Dette skyldes ikke *Shari'a* lovgivningen i disse stater, men er snarere udtryk for en anden kultur, der ikke respekterer menneskerettigheder og ikke er reformvenlig, sådan som det i langt højere grad er tilfældet i landets øvrige stater.

Usman bekræftede, at det kan være mere vanskeligt at være indsat i et fængsel i den nordlige del af Nigeria end i den øvrige del af landet. Dette skyldes, at der særligt i den sydlige del af landet er en mere udbredt tradition for at man besøger slægtninge, der sidder fængslet, ligesom der er flere NGO'er, som regelmæssigt besøger fængslerne og udleverer basisforbrugsvarer til de indsatte. I den nordlige del af Nigeria er der et udtalt fravær af social accept af kriminelle, og i realiteten er der tale om, at indsatte, der har begået mere alvorlig kriminalitet, bliver udsat for social marginalisering, hvilket er en alvorlig sag i et samfund, hvor familien og slægten er grundlæggende for enhver person. Som nævnt tidligere oplyste både Usman og Fapohunda, at mindre end 5 % af alle indsatte i hele landet modtager støtte fra slægtninge eller deres familie under fængselsopholdet.

Jens Erik Grøndahl, Deputy Head of Mission, Royal Norwegian Embassy, bekræftede, at de nordlige stater i Nigeria ikke har det samme aktive civilsamfund og dermed fokus på menneskerettigheder, som man finder i de øvrige dele af landet. På den baggrund fandt han det nærliggende at formode, at også fængselsforholdene i de nordlige stater er ringere end i resten af landet.

Metraux var ikke bekendt med, at der skulle være nogen forskel på fængselsforholdene i de nordlige stater sammenlignet med forholdene i den øvrige del af Nigeria. Personer, der idømmes fængselsstraffe ved en *Shari'a* domstol, anbringes i de normale fængsler, som styres af NPS. Metraux tilføjede, at NPS er en føderal institution. Det vil sige, at de enkelte stater, inklusive de, som har indført *Shari'a* som straffelov, ikke selv styrer fængselsvæsenet i deres egen stat.

14. Fængselsreformer

Fapohunda forklarede, at mange udviser en vis kynisme i forhold til reformer af fængselsvæsenet, men processen skrider trods dette fremad.

Siden den demokratisk valgte regering blev indsat i Nigeria i 1999 har reformer af fængselsvæsenet haft høj prioritet, men konkrete forbedringer har generelt ikke fundet sted endnu som følge af reformarbejdet. Udfordringen i dag er at finde frem til, hvorledes en indgriben og reformering kan finde sted på en bæredygtig måde. Indtil nu har der ikke været en sammenhængende strategi for, hvorledes reformer kan gennemføres, men det er dette *The Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria*, som blev nedsat i 2005, blandt andet arbejder på i dag. Problemerne i fængslerne skyldes ikke alene fængselsvæsenet selv, men er nært forbundet med problemerne i retsvæsenet og hos politiet. For eksempel har kun 20 % af de indsatte adgang til advokatbistand eller anden form for juridisk repræsentation, ligesom både politiet og domstolene arbejder meget langsomt. Metraux var også af den opfattelse, at retssystemet i Nigeria fungerer meget dårligt.

Fapohunda oplyste videre, at der siden januar 2006 har fundet koordinerede indsatser sted for at finde frem til sammenhængende løsninger på problemerne i retsvæsenet. Dette betyder dog langt fra, at problemerne nu er løst. Som nævnt har regeringen afsat en milliard Naira²⁵ til et *legal assistance project* med det formål at sikre advokatbistand til de indsatte, som afventer at få deres sag for en domstol.

The Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria havde blandt andet til opgave at undersøge mulighederne for at gennemføre konkrete forbedringer af forholdene i fængslerne. Kommissionen afgav sin rapport til præsidenten den 30. november 2006. På denne baggrund har præsidenten beordret, at der inden maj 2007 skal foretages en gennemgang i Nigerias i alt 227 fængsler af de 25.000 sager, som endnu ikke har været forelagt en domstol. Dette skal ske med henblik på at løslade indsatte af følgende kategorier:²⁶

- indsatte, som har tilbragt mere end ti år i fængsel
- indsatte, hvis sag er forsvundet
- indsatte, som lider af en livstruende sygdom
- indsatte, som er over 60 år gamle
- indsatte, som har siddet på dødsgangen i mere end ti år

Fapohunda understregede, at det alene er præsidenten, der kan beordre en løsladelse af disse indsatte.

²⁵ En milliard Naira svarer til otte millioner US\$ eller godt 46 millioner danske kroner.

²⁶ *The Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria, Proposals for Reform of the Administration of Justice in Nigeria*, November, 2006, s. xxxii.

Utsaha oplyste, at regeringens plan om at løse problemet med overbelægning ved at løslade et stort antal indsatte af de omtalte kategorier endnu ikke er blevet realiseret, men han bekræftede, at det er hensigten, at der i løbet af de kommende år skal løslades omkring 25.000 indsatte, der er fængslet uden dom.

Endelig gjorde Fapohunda opmærksom på, at den planlagte løsladelse af de omtalte 25.000 indsatte med henblik på at løse overbelægningsproblemet er omtrent så langt, som man i dag er kommet med at reformere fængselsforholdene i Nigeria.

Metraux bekræftede, at der endnu ikke er kommet noget konkret ud af planerne om at løslade et stort antal varetægtsfængslede eller give en generel amnesti til visse grupper af indsatte.

Fapohunda understregede, at det er præsidenten personligt meget magtpåliggende, at der skal gennemføres reformer af fængselsvæsenet. Imidlertid skal der snart afholdes præsidentvalg i Nigeria, og Fapohunda udtrykte en vis bekymring for, at en ny præsident måske ikke vil give reformerne samme prioritet som den nuværende præsident gør. Derfor er *The Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria* meget opsat på, at få præsidenten til at indlede reformerne så hurtigt som muligt, og inden han går af i maj 2007. Præsidenten er således allerede nu blevet anmodet om, at udpege i alt tre fængselsinspektører kaldet *prison visitors* for hvert af Nigerias 144 centralfængsler. Disse *prison visitors* skal være uafhængige og skal have fri adgang til alle fængselsrapporter og til de indsatte sager. Arbejdet som *prison visitor* kan søges af frivillige personer, og de, som får dette arbejde, skal være velinformerede om fængselssystemet og nyde almen respekt. Det kan være enhver, som har denne indsigt og respekt, men Fapohunda pegede på, at det typisk vil være kirkeledere, advokater eller andre med erfaringer fra fængselsvæsenet. Det er planen, at præsidenten skal godkende alle *prison visitors* inden udgangen af januar 2007. Til denne tid vil der også blive fremsat et forslag til en ny fængselslov i Nigeria. Den eksisterende lovgivning på området er stærkt forældet, og store dele af lovgivningen har sin oprindelse i den britiske kolonitid.

Efter Emelonyes opfattelse arbejder National Working Group on Prison Reforms and Decongestion seriøst på at forbedre forholdene i de nigerianske fængsler, men han tilføjede, at det kan blive et problem for gennemførelsen af reformer, at den nuværende præsident træder tilbage den 29. maj 2007. Emelonye tilføjede, at han personligt var af den opfattelse, at præsidenten oprigtigt ønsker at reformere fængselsvæsenet, men reformerne er ikke kommet længere end til papiret. Han afviste på det bestemteste, at der er sket forbedringer for de indsatte i de nigerianske fængsler i de senere år. Emelonye understregede, at han fandt forholdene i fængslerne umenneskelige, grusomme og livstruende, og han forklarede, at et par timer i et nigeriansk fængsel svarer til 10 års ophold i et nordeuropæisk fængsel.

Usman vurderede, at fængselsforholdene i Nigeria generelt må anses for livstruende, men han var optimistisk med hensyn til, at de kommende reformer vil forbedre situationen i landets fængsler. Selvom processen er langsom, er den politiske vilje oprigtig, mente Usman.

Utsaha gjorde opmærksom på, at Nigerias nuværende regering er den af alle nigerianske regeringer, der har gjort mest for at skabe grundlag for at reformere fængselsvæsenet og dermed forbedre de indsatte forhold. Utsaha pegede i den forbindelse på rapporterne fra henholdsvis *National Working Group on Prison Reforms and Decongestion* og *Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria*. Dette betyder dog ikke, at der endnu er sket nogen

forbedringer for de indsatte i Nigerias fængsler, men menneskerettighedsorganisationer, advokater og andre, der beskæftiger sig med fængselsforhold, har nu fået et arbejdsredskab og et konkret grundlag for deres aktiviteter for at forbedre forholdene. Utsaha beskrev regeringen som seriøs angående reformer af fængselsforholdene, og den har potentiale til at komme længere med reformer, end nogen tidligere regeringer har haft.

Tunde-Olowu og Obi oplyste, at problemet er, at myndighederne ikke har afsat tilstrækkelige midler til at forbedre forholdene i Nigerias fængsler, og der sker derfor ingen reelle ændringer i forholdene i fængslerne på trods af regeringens mange erklæringer om reformer og gode intentioner. Tunde-Olowu og Obi mente ikke, at opførelsen af flere fængsler vil løse problemet med overbelægning i fængslerne, idet disse nye fængsler hurtigt vil blive fyldt op med nye indsatte. I den forbindelse pegede Tunde-Olowu og Obi på, at kriminaliteten i Nigeria er stigende. På trods af den stigende kriminalitet og dermed antallet af indsatte i fængslerne er bevillingerne til fængselsvæsenet uændret.

Utsaha bekræftede PRAWAs oplysninger om, at der ikke er sket forbedringer af forholdene i de nigerianske fængsler til trods for den megen fokus på behovet for fængselsreformer.

Metraux vurderede, at der ligger gode intentioner bag fængselsreformerne, men der har ikke været midler til at implementere disse. Metraux betegnede det som symptomatisk for problemerne i Nigeria, at da NPS i Calabar i 2005 modtog penge til at opføre to nye afdelinger i et fængsel, forsvandt disse penge og arbejdet gik i stå, da entreprenøren døde. Kun takket været penge fra ICRC blev en af de to afdelinger bygget færdig. Metraux tilføjede, at de ansatte i fængslerne i nogle tilfælde henvender sig til ICRC for at få den hjælp, som de ikke får af staten.

Metraux oplyste, at NPS fik en ny *Controller General of Prisons* i begyndelsen af juli måned 2006, og at man har gode samarbejdsrelationer med ham. Det var Metrauxs fornemmelse, at NPS har viljen til at forbedre forholdene i fængslerne, men tilsyneladende er der ikke politisk vilje til at allokere ressourcer til dette på trods af, at blandt andre Præsident Obasanjo selv har siddet fængslet og derfor personligt kender til forholdene i fængslerne.

Metraux beklagede desuden, at der ikke sker nogen form for koordinering mellem de forskellige NGO'er eller mellem NGO'erne og NPS, og at de forskellige aktiviteter med hensyn til forbedringer af fængselsforholdene derfor er præget af tilfældigheder.

Grøndahl oplyste, at fængselsreformerne allerede blev varslet i januar 2006, men indtil nu er der sket meget lidt med hensyn til at forbedre fængselsforholdene i Nigeria. Han tilføjede, at den overordnede menneskerettighedssituation i landet er uændret.

15. Dobbeltstraf

Tunde-Olowu og Obi oplyste, at dobbeltstraf er i strid med Nigerias forfatning. Fapohunda understregede imidlertid, at til trods for, at forfatningen forbyder dobbeltstraf,²⁷ finder *National Drug Law Enforcement Agency (Amendment) Decree No. 33, 1990* fortsat anvendelse. *Decree No. 33* blev sat i kraft under det tidligere militærstyre og er endnu ikke blevet afskaffet trods forsøg på at drage dets gyldighed i tvivl.

Emelonye oplyste, at der ikke findes en nigeriansk lov, der gør det muligt at idømme en person yderligere straf for den forbrydelse vedkommende allerede er blevet dømt og straffet for. Heller ikke selv om denne dom er faldet i udlandet, og straffen er afsonet i udlandet. Såfremt dette alligevel finder sted, er det ulovligt. Emelonye forklarede endvidere, at samtlige dekretter, som er blevet udstedt af det tidligere militærstyre, der sluttede i 1999, og som er i strid med Nigerias nuværende forfatning og krænker menneskerettighederne, er blevet erklæret ugyldige af den nigerianske appeldomstol i 2003. Dette inkluderer således også *Decree No. 33*.

Decree No. 33, 1990 fastlår i sektion 12 (2), at "Any Nigerian citizen found guilty in any foreign country of an offence involving narcotic drugs and psychotropic substances and who thereby bring the name Nigeria into disrepute shall be guilty of an offence under this subsection". Endvidere fastsætter dekretets sektion 12 (3) strafferammen, idet: "Any person convicted of an offence under subsection [...] (2) of this section shall be liable to imprisonment for a term of five years without an option of fine and his assets and properties shall be liable forfeiture as provided by this Decree."²⁸

Emelonye forklarede, at hvorvidt person, der i udlandet har afsonet en dom for en narkoforbrydelse og som udsendes til Nigeria, risikerer at blive udsat for dobbeltstraf afhænger af, om de nigerianske myndigheder er orienteret om den udsendtes forhold. Såfremt en tidligere dømt person tvangsudsendes med politiskorte og det benyttede flyselskab ser sig nødsaget til at orientere de nigerianske myndigheder om ankomsten af den pågældende, vil denne blive arresteret ved hjemkomsten. På den anden side vurderede Emelonye, at såfremt en udsendelse sker frivilligt og uden nogen form for postyr, er der næppe risiko for, at den pågældende vil blive arresteret ved ankomsten.

Fapohunda vurderede imidlertid, at såfremt der sker udsendelser fra udlandet af nigerianske statsborgere, der er dømt for narkokriminalitet, til Nigeria uden at myndighederne på forhånd underrettes, og dette alligevel kommer til myndighedernes kendskab, vil disse blive særdeles oprørte. Fapohunda understregede, at enhver person, der er dømt for narkokriminalitet i udlandet, vil blive arresteret ved ankomsten til en nigeriansk lufthavn, såfremt myndighederne er vidende om den udsendtes dom i udlandet.

²⁷ *Constitution of the Federal Republic of Nigeria 1999*, Chapter IV, Section 36 (9) oplyser følgende: "No person who shows that he has been tried by any court of competent jurisdiction or tribunal for a criminal offence and either convicted or acquitted shall again be tried for that offence or for a criminal offence having the same ingredients as that offence save upon the order of a superior court." <http://www.nigeria-law.org/ConstitutionOfTheFederalRepublicOfNigeria.htm>

²⁸ *Drug Law Enforcement Agency (Amendment) Decree No. 33, 1990*

Tunde-Olowu og Obi oplyste, at nigerianere, der er dømt for narkotikarelaterede forbrydelser i udlandet, og som vender tilbage til Nigeria, vil blive idømt en fængselsstraf på omkring to til tre års fængsel ved *Federal High Court*. Tunde-Olowu og Obi forklarede, at en narkodømt, der bliver udsendt til Nigeria, normalt vil få sit pas overdraget til flyselskabet, som ved ankomsten til Nigeria overdrager passet til immigrationsmyndighederne. Immigrationsmyndighederne overdrager derpå den pågældende til National Drug Law Enforcement Agency (NDLEA).

Utsaha bekræftede, at der er praksis i Nigeria for at straffe nigerianske statsborgere, der i udlandet allerede er blevet dømt og straffet for en forbrydelse. Dette gælder ikke alene for narkoforbrydelser, men også for en række andre alvorlige forbrydelser.

Tunde-Olowu og Obi oplyste, at nigerianere, der er dømt for narkotikarelaterede forbrydelser i udlandet, ikke risikerer at sidde varetægtsfængslet i samme lange periode som andre, idet disse sager bliver ført for en domstol af NDLEA og ikke af den almindelige anklagemyndighed, Department of Public Prosecution (DPP). DPP er den største flaskehals i Nigerias retssystem, og mange sager verserer derfor i meget lang tid hos DPP, hvorimod sagerne generelt verserer i kortere tid hos NDLEA. Fapohunda afviste imidlertid PRAWAs oplysninger om, at nigerianere, der er dømt for narkotikarelaterede forbrydelser i udlandet, vil få en hurtig retssag i Nigeria. Han understregede, at en sådan person risikerer at komme til at vente lige så længe på en dom som enhver anden. Ventetiden varierer, men den kan være flere år, og det er ikke muligt at udtale sig mere konkret om, hvor længe disse personer vil sidde fængslet uden dom.

Emelonye forklarede, at der ikke findes noget *fast track* ved domstolene i Nigeria for narkoforbrydere, der udsendes til Nigeria fra udlandet. *Fast track* behandling af retssager er alene noget, der finder sted i forbindelse med sager vedrørende bestikkelse i Nigeria. Højest sandsynligt vil en returneret narkoforbryder blive indsat i et fængsel uden dom, og vedkommende kan forvente, at skulle tilbringe flere år i fængslet uden at få adgang til advokatbistand eller blive stillet for en domstol.

Tunde-Olowu og Obi oplyste, at alle nigerianere, der er dømt for narkotikarelaterede forbrydelser i udlandet og som bliver arresteret på ny ved hjemkomsten til Nigeria, indsættes i Kirikiri Maximum Security Prison, hvor forholdene i dag dog ikke er bedre end i andre typer fængsler. Tunde-Olowu og Obi pegede samtidig på, at sådanne personer behandles på samme måde som andre indsatte i nigerianske fængsler.

Emelonye udtrykte imidlertid tvivl om, hvorvidt PRAWA har ressourcer og kapacitet til at kunne rapportere tilstrækkeligt systematisk om disse sager. Han mente derfor, at PRAWAs oplysninger om, at narkodømte personer, der returneres til Nigeria, risikerer mellem et og tre års fængsel, er et skøn.

Fapohunda oplyste, at der findes omkring syv *Maximum Security Prisons* i Nigeria, men der findes ingen regler for, hvilke kategorier af indsatte, der indsættes i disse fængsler. Det normale er, at en person, der bliver arresteret, bliver indsat i et fængsel i det område i Nigeria, hvor vedkommende stammer fra.

Heller ikke Utsaha kunne bekræfte oplysninger om, at personer, der er blevet dømt for narkokriminalitet i udlandet og som ved hjemkomsten til Nigeria straffes for at have bragt Nigerias navn i miskredit i udlandet, alle vil ende i et *Maximum Security Prison*. Utsaha tilføjede, at han kun

var bekendt med et *Maximum Security Prison* i Nigeria, og det er Kirikiri Maximum Security Prison i Lagos.

Emelonye forklarede, at der ikke siden 1999 er blevet forelagt sager for domstolene vedrørende *Decree No. 33*. Dette betyder, at de personer, der rent faktisk er blevet udsendt til Nigeria, og som er blevet arresteret for at have begået narkokriminalitet i udlandet, ikke er blevet stillet for en dommer. Samtlige sådanne personer sidder således fortsat fængslet uden dom. Emelonye forklarede, at CRP hvert år udarbejder grundige rapporter om blandt andet fængselsforhold og retssager. Oplysningerne i rapporterne bliver dobbeltchecket af uafhængige konsulenter, der er akademikere og eksperter i retsvæsen og fængselsforhold. Han tilføjede, at CRP, der har kontorer i Abuja, Lagos og Owerri gennem de seneste 15 år har ydet retshjælp til indsatte i en stor del af de nigerianske fængsler, og på intet tidspunkt har organisationen hørt om en retssag vedrørende dobbeltstraf. Emelonye oplyste, at han ville have kendskab til det, såfremt en sådan sag om dobbeltstraf var blevet ført ved en domstol i Nigeria. Han tilføjede, at en så principiel sag ville have været forsidestof i de nigerianske aviser, såfremt den havde fundet sted.

Fapohunda oplyste i den forbindelse at han selv, som Managing Partner i NGO'en Legal Resources Consortium, gerne vil påtage sig at føre en principiel sag om, hvorvidt *Decree No. 33* strider mod Nigerias forfatning, såfremt han bliver gjort opmærksom på en sådan sag.

Konsulterede kilder

Emelonye, Uchenna, Country Director, Constitutional Rights Project, Abuja.

Fapohunda, Olawale, Managing Partner, Legal Resources Consortium, Lagos; Secretary, The Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria; medlem af The National Working Group on Prison Reforms and Decongestion samt medlem af bestyrelsen i den internationale NGO Penal Reform International.

Grøndahl, Jens Erik, Deputy Head of Mission, Royal Norwegian Embassy, Abuja.

Metraux, Bernard, Field Delegate, International Committee of the Red Cross (ICRC), Regional Delegation, Abuja.

Obi, Felix, Programme Officer (Rehabilitation Care & Support), Prisoners Rehabilitation & Welfare Action (PRAWA), Lagos.

Tunde-Olowu, Agnes, Director, Prisoners Rehabilitation & Welfare Action (PRAWA), Lagos.

Usman, Mohammad-Sani, Girls' Education Project Adviser, Federal Ministry of Education, Abuja; tidligere Chief Administration Officer (Research) i National Human Rights Commission og deltager i National Working Group on Prison Reforms and Decongestion's undersøgelse i august 2004.

Utsaha, Mike, Legal Officer, Pontifical Council for Justice & Peace, Catholic Ecclesiastical Province of Abuja, Abuja. Pontifical Council for Justice & Peace er et organ under Vatikanstaten.

Litteratur

Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005.

The Presidential Commission on the Reform of the Administration of Justice in Nigeria, *Proposals for Reform of the Administration of Justice in Nigeria*, November, 2006.

Anvendte forkortelser

CRP – Constitutional Rights Project

DPP – Department of Public Prosecution

ICRC – International Committee of the Red Cross

NDLEA – National Drug Law Enforcement Agency

NGO – Non-Governmental Organisation

NPS – Nigeria Prisons Service

NRC – Nigerian Red Cross

PRAWA – Prisoners Rehabilitation & Welfare Action

SSS – State Security Service

Bilag

Table 1: Year the prisons were built, the state of prisons, infrastructural facilities, environment and the sanitary condition. Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005.

Kort over Nigeria.

Bilag 1: Table 1: Year the prisons were built, the state of prisons, infrastructural facilities, environment and the sanitary condition²⁹

TABLE 1: YEAR THE PRISONS WERE BUILT, THE STATE OF THE PRISONS, INFASRUCTURAL FACILITIES, ENVIRONMENT AND THE SANITARY CONDITION.

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
1	South-South	Delta	Agbor	1908	170	153	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
2	South-South	Delta	Ogwashi Uku	1910	64	200	Old and Dilapidated	Poor	Poor	Neat
3	South-South	Delta	Kwale	1920	262	201	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
4	South-South	Delta	Warri	1914	601	307	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
5	South-South	Delta	Sapele	1900	293	260	Needs Re-Building	Poor	Poor	Neat
6	South-South	Rivers	Ahoada	1910	150	342	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
7	South-South	Rivers	Degema	1885	200	57	Needs Re-Building	Poor	Poor	Neat
8	South-South	Rivers	P.H.L	1918	804	1904	Needs Re-Building	Fair	Poor	Neat
9	South-South	Rivers	Elele Farm	1976	200	80	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
10	South-South	Cross River	Ogoja	1947	400	42	Needs Renovation	Fair	Good	Neat

²⁹ Federal Republic of Nigeria, *Report of the National Working Group on Prison Reforms and Decongestion*, February, 2005, side 24-33.

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
11	South-South	Cross River	Obudu	1919	49	34	Old and dilapidated	Poor	Poor	Neat
12	South-South	Cross River	Ikrom	1929	200	92	Old, Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
13	South-South	Cross River	Obubra	1928	127	65	Needs Renovation	Good	Poor	Neat
14	South-South	Cross River	Adim Farm	1974	200	119	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
15	South-South	Cross River	Calabar	1890	250	335	Needs Renovation	Fair	Poor	Neat
16	South-South	Edo	MSP Oko	1988	608	583	Good	Good	Good	Neat
17	South-South	Edo	Auchi	1921	200	178	Dilapidated	Poor	Poor	Neat
18	South-South	Edo	Ubiaja	1939	140	118	Dilapidated	Good	Poor	Neat
19	South-South	Edo	Ogba Camp	1928	106	53	Needs Renovation	Poor	Fair	Neat
20	South-South	Edo	Benin Old	1908	230	357	Good	Fair	Poor	Neat
21	South-South	Edo	Ozalla Farm	1975	200	87	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
22	South-South	Akwa Ibom	Ikot Abasi	1912	230	101	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
23	South-South	Akwa Ibom	Uyo	1959	613	541	Dilapidated	Poor	Poor	Neat
24	South-South	Akwa Ibom	Abak	1926	200	215	Dilapidated	Good	Poor	Neat
25	South-South	Akwa Ibom	Eket	1928	123	318	Old & Dilapidated	Good	Fair	Neat
26	South-South	Akwa Ibom	Ikot Ekpene	1919	400	242	Old & Dilapidated	Poor	Fair	Neat
Sub-Total					7,020	6,984				

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
27	North West	Kano	Wudil	1925	160	60	Old & Dilapidated	Good	Good	Neat
28	North West	Kano	Goron Dubse	1935	600	283	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
29	North West	Kano	T/Wada Satellite	1961	80	45	Needs Renovated	Poor	Poor	Neat
30***	North West	Kano	Kano Central	1903	690	1144	Needs renovation	Poor	Poor	Neat
31	North West	Sokoto	Bisilam Farm	1972	250	200	Old & Dilapidated	Poor	Good	Neat
32	North West	Sokoto	Sokoto Central	1908	576	576	Old & Dilapidated	Good	Poor	Neat
33	North West	Kabbi	Zuru	1927	200	135	Dilapidated	Poor	Poor	Fair
34	North West	Kabbi	Bimin Kabbi Old	1912	200	188	Old Dilapidated	Fair	Poor	Poor
35	North West	Kabbi	Yelwa Yauri	1968	100	78	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Poor
36	North West	Kabbi	Bimin Kabbi New	1991	240	137	Needs Renovation	Good	Poor	Poor
37	North West	Kabbi	Argungu	1988	160	105	Needs Renovation	Poor	Poor	Poor
38	North West	Katsina	Katsina Central	1918	237	434	Good	Good	Poor	Fair
39	North West	Katsina	Funtua	2001	160	142	Good	Fair	Fair	Neat
40	North West	Katsina	New Daura	1992	320	54	Good	Good	Good	Neat
41	North West	Katsina	Daura Old	1935	100	52	Old & Dilapidated	Fair	Fair	Neat
42	North West	Jigawa	Hadeja	1993	640	92	Needs	Good	Poor	Neat

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
							Maintenance			
43	North West	Jigawa	Kazaure	1908	150	35	Needs renovation	Fair	Fair	Neat
44	North West	Jigawa	Birnin Kudu Sat.	1954	50	45	Needs Renovation	Fair	Fair	Neat
45	North West	Jigawa	Mop Gumel	1999	240	142	Good	Good	Fair	Neat
46	North West	Kaduna	Kujama Farm	1976	350	228	Needs Renovation	Fair	Fair	Fair
47	North West	Kaduna	Zaria	1903	377	252	Needs Renovation	Fair	Good	Neat
48	North West	Kaduna	Markarl Sat.	1981	100	36	Needs Renovation	Good	Good	Fair
49	North West	Kaduna	Kaduna Central	1915	547	812	Old & Dilapidated	Fair	Fair	Poor
50	North West	Kaduna	Kafanchan	1933	110	66	Needs Renovation	Good	Fair	Neat
51	North West	Kaduna	Ikara	1981	100	49	Needs Renovation	Good	Fair	Fair
52	North West	Kaduna	Birnin Gwari	1957	100	46	Needs Renovation	Good	Poor	Neat
53	North West	Kaduna	Kaduna Borstal	1962	208	427	Needs Renovation	Fair	Fair (dormitories)	Good
54	North West	Zamfara	Gusau	1993	664	396	Needs Renovation	Good	Fair	Neat
	Sub-Total				6,811	4,688				
55	North Central	Kogi	Dekina	1915	34	49	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat

S/No	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
56	North Central	Kogi	Idah	1901	102	45	Needs Renovation	Fair	Poor	Neat
57	North Central	Kogi	Ankpa	1915	29	37	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
58	North Central	Kogi	Okene	1927	114	121	Needs Renovation	Fair	Fair	Neat
59	North Central	Kogi	Kabba	1920	200	80	Dilapidated	Fair	Poor	Neat
60	North Central	Kogi	Koton Karfe	1914	50	72	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
61	North Central	Plateau	Wase	1928	100	33	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Poor
62	North Central	Plateau	Shendam	1930	130	88	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
63	North Central	Plateau	Langtang	1989	150	83	Needs Renovation	Fair	Fair	Neat
64	North Central	Plateau	Lakushi Farm	1945	150	81	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
65	North Central	Plateau	Pankshin	1914	162	105	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
66	North Central	Plateau	Jos	1930	1150	681	Needs Renovation	Fair	Fair	Neat
67	North Central	Niger	Kagara	1935	50	64	Needs Renovation	Fair	Fair	Neat
68	North Central	Niger	Msp Minna	2001	160	226	Good	Good	Fair	Neat
69	North Central	Niger	Minna Old	1937	149	190	Old & Dilapidated	Fair	Fair	Neat
70	North Central	Niger	New Bussa	1981	288	113	Good	Poor	Poor	Neat
71	North Central	Niger	Kontagora	1999	183	180	Good	Fair	Fair	Neat
72	North Central	Niger	Bida	1884	200	114	Needs	Poor	Poor	Neat

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
							Renovation			
73	North Central	Niger	Agale	1935	60	43	Needs Renovation	Good	Fair	Neat
74	North Central	Nasarawa	Keffi	1902	130	158	Old & Dilapidated	Fair	Poor	Neat
75	North Central	Nasarawa	Wamba	1929	68	46	Old & Dilapidated	Poor	Fair	Neat
76	North Central	Nasarawa	Lafia	1927	300	383	Good	Fair	Poor	Neat
77	North Central	Nasarawa	Nasarawa	1912	104	43	Old & Dilapidated	Good	Fair	Neat
78	North Central	Benue	Otukpo	1935	118	96	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
79	North Central	Benue	Gboko	1932	809	207	Needs Renovation	Good	Poor	Neat
80	North Central	Benue	Makurdi	2001	480	512	Good	Fair	Poor	Neat
81	North Central	Kwara	Ilorin	1914	121	273	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
82	North Central	Kwara	Lafia	1916	33	39	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
83	North Central	Fct	Suleja	1944	250	314	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Poor
84	Northcentral	Fct	Kuje	1989	320	354	Good	Good	Poor	Neat
	Sub-Total				6,044	4,830				
85	South West	Ondo	Okitipupa	1987	66	53	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
86	South West	Ondo	Akure	1988	160	616	Good	Good	Poor	Neat
87	South West	Ondo	Owo	1911	179	80	Needs Renovation	Fair	Poor	Neat
88	South West	Ondo	Ondo	1920	80	80	Uncomplete	Poor	Poor	Neat

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
							Old Cells			
89	South West	Oyo	Agodi	1894	294	571	Old & Dilapidated	Good	Good	Neat
90	South West	Oyo	Oyo	1917	202	105	Old & Dilapidated	Good	Poor	Neat
91	South West	Osun	Ile Ife	2001	160	78	Good	Poor	Poor	Neat
92	South West	Osun	Ilesha	1942	586	396	Good	Good	Fair	Neat
93	South West	Lagos	Kirikiri Fem.	1963	105	107	Dilapidated	Good	Poor	Neat
94	South West	Lagos	Kirikiri Medium		704	1105	Dilapidated	Poor	Poor	Neat
95	South West	Lagos	Ikoyi	1961	800	1983	Need Renovation	Poor	Poor	Neat
96	South West	Lagos	Badagry	1941	130	64	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
97	South West	Lagos	Kirikiri Maximum	1964	1058	1058	Old & Dilapidated	Poor	Fair	Neat
98	South West	Ogun	Abeokuta Borstal	1984	100	92	Needs Roofing	Fair	Fair	Neat
99	South West	Ogun	Abeokuta	1909	510	496	Needs Renovation	Good	Poor	Neat
100	South West	Ogun	Ilaro	1938	126	129	Needs Renovation	Good	Poor	Poor
101	South West	Ogun	Shagamu	1938	48	61	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
102	South West	Ogun	Ijebu Ode	1925	322	133	Dilapidated	Good	Poor	Neat
103	South West	Ekiti	Ado-Ekiti	1928	200	332	Dilapidated	Poor	Poor	Neat
	Sub-Total				5,668	7,389				

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
104	North East	Adamawa	Yola	1914	500	399	Needs Renovation	Fair	Poor	Neat
105	North East	Adamawa	Gariya	1960	200	99	Dilapidated	Poor	Poor	Neat
106	North East	Adamawa	Jada	1930	100	71	Good	Poor	Good	Neat
107	North East	Adamawa	Jemita	1938	300	341	Needs Renovation	Good	Poor	Neat
108	North East	Adamawa	Mihika Satellite	1932	100	60	Dilapidated	Poor	Poor	Poor
109	North East	Adamawa	Mubi	1938	400	191	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
110	North East	Adamawa	Numan	1953	400	134	Old & Dilapidated	Fair	Poor	Neat
111	North East	Yobe	Msp Potiskum	1988	416	456	Needs Renovation	Fair	Good	Neat
112	North East	Yobe	Gashua	1925	104	157	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Poor
113	North East	Yobe	Nguru	1961	93	72	Dilapidated	Fair	Fair	Poor
114	North East	Borno	Bama	1942	320	72	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Poor
115	North East	Borno	Maiduguri Maximum	1992	1600	287	Needs Renovation	Good	Good	Neat
116	North East	Borno	Biu	1912	130	111	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
117	North East	Borno	Gwoza	1942	150	98	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
118	North East	Borno	Maiduguri New	1952	680	325	Needs Renovation	Fair	Good	Neat
119	North East	Bauchi	Azare	1816	151	113	Old & Dilapidated	Fair	Good	Neat

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
							Dilapidated			
120	North East	Bauchi	Bauchi	1820	500	459	Good	Good	Good	Neat
121	North East	Bauchi	Misua	1831	120	38	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
122	North East	Bauchi	Msp Jamare	1986	320	62	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
123	North East	Bauchi	Ningi	1827	110	42	Good	Poor	Fair	Neat
124	North East	Taraba	Gembu	1946	200	117	Needs Renovation	Poor	Poor	Poor
125	North East	Taraba	Serti	1961	150	92	Needs Renovation	Good	Poor	Poor
126	North East	Taraba	Jalingo	1918	250	272	Needs Renovation	Poor	Poor	Fair
127	North East	Taraba	Wukari	1992	640	225	Good	Good	Fair	Neat
128	North East	Gombe	Gombe	1919	379	453	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Poor
129	North East	Gombe	Tula	1932	120	59	Old & Dilapidated	Fair	Poor	Poor
130	North East	Gombe	Bajoga	1999	50	49	Good	Fair	Good	Good
	Sub-Total				8,483	4,854				
131	South East	Enugu	Ibite Olo	1976	250	43	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
132	South East	Enugu	Nsukka	1920	186	260	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
133	South East	Enugu	Enugu	1915	638	724	Needs Renovation	Fair	Good	Neat
134	South East	Enugu	Oji River	1992	80	113	Yet To Be Completed	Poor	Poor	Neat
135	South East	Abia	Aba	1909	500	705	Old &	Poor	Poor	Poor

S/No.	Geo-Political Zone	State	Name Of Institution	Year Institution Was Built	Capacity	Lockup	Structure	Infrastructural Facilities	Sanitary Condition Inside The Cells	Environment (Outside Surroundings)
							Dilapidated			
136	South East	Abia	Umuahia	1913	400	364	Dilapidated	Poor	Poor	Poor
137	South East	Abia	Arochuku	1903	180	84	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
138	South East	Anambra	Onitsha	1902	326	680	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
139	South East	Anambra	Awka	1904	238	367	Old & Dilapidated	Poor	Poor	Neat
140	South East	Imo	Okigwe	1913	504	219	Needs Renovation	Fair	Poor	Neat
141	South East	Imo	Owerri	1902	548	1,003	Needs Renovation	Poor	Poor	Neat
142	South East	Imo	Orreh Farm	1992	100	54	Needs Renovation	Fair	Poor	Neat
143	South East	Ebonyi	Afikpo		200	76	Good	Good	Poor	Neat
144	South East	Ebonyi	Abakaliki	1930	387	506	Needs Renovation	Good	Good	Neat
	Sub Total				4,537	5,198				
	Grand Total				38,563	33,943				

Bilag 2: Kort over Nigeria

